

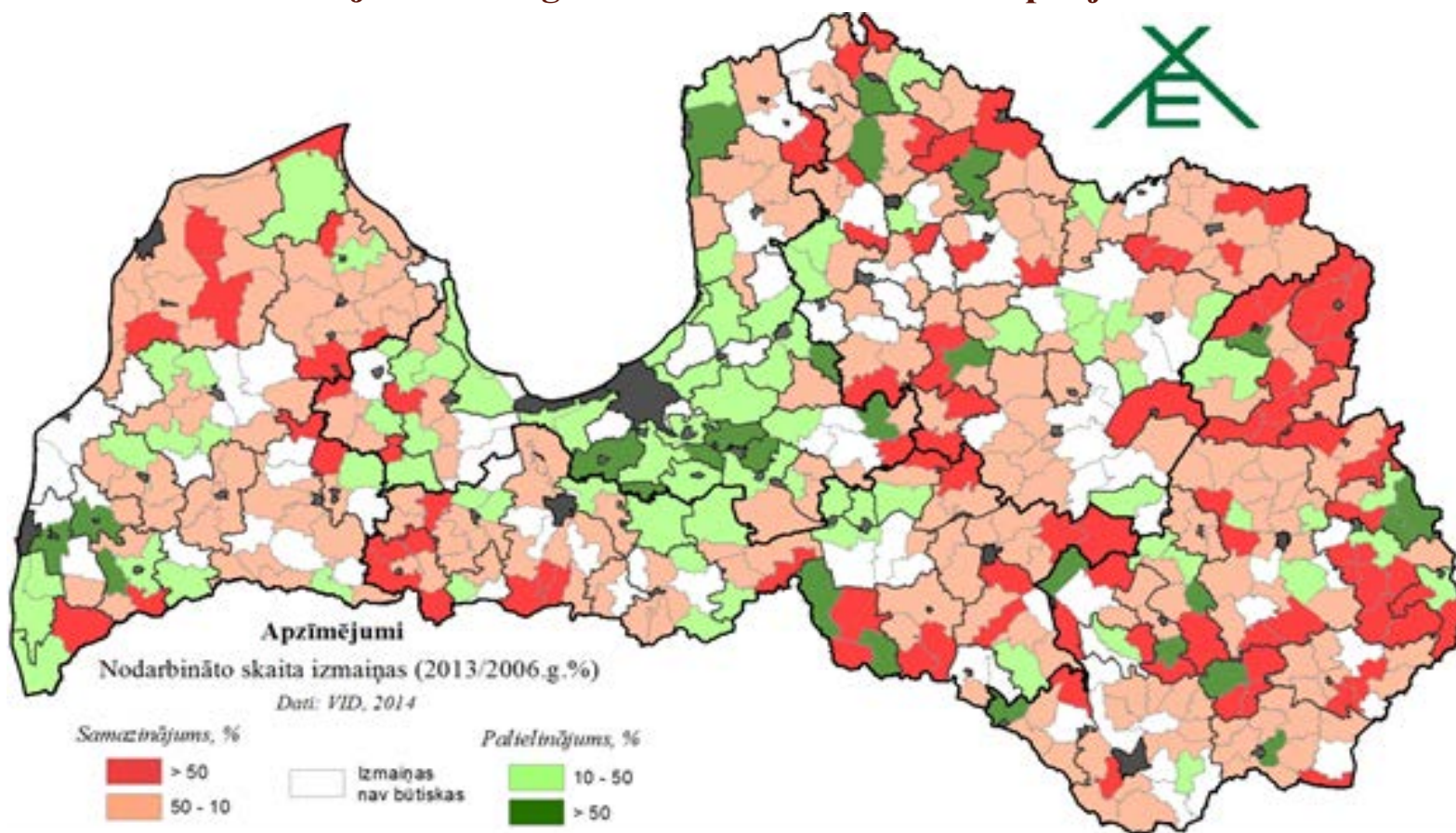

Iespējamie risinājumi zemnieku atbalstam

2014.gada 30.oktobris

Darba ņēmēju skaita izmaiņas (%) 2013.gadā pret 2006.gadu Latvijas pagastos (ieskaitot mikrouzņēmuma nodokļa maksātājus)

Avots: Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta pētījuma attēls

Lauku uzņēmējdarbība ir saistīta ar tādas vides radīšanu un uzturēšanu, kas nodrošinātu:

- darba vietu pieejamību un dod iespēju prognozēt iedzīvotājiem ienākumus;
- attālums līdz nozīmīgam attīstības centram ir saprātīgs un ir pieejams sabiedriskais transports;
- valsts atbalsta politika ir vērsta uz vietējiem jeb lauku uzņēmējiem;
- labs infrastruktūras stāvoklis- ceļš ir izbraucams un ir interneta pieslēgums;
- vietēja dabas resursu esamība un efektīvu (t.sk. zemes) īpašumu izmantošanu;
- finanšu līdzekļus pieejamība, lai zemnieku saimniecību veiktu optimizāciju, un sasniegtu uzņēmējdarbības līmeni - nevis atražotu, bet ražotu, lai pelnītu;
- samazināts darba spēka trūkums (vai 100 Ls programma palīdzēja laukiem?);
- uzņēmēju saliedētību, kopīgu mērķu sasniegšanai.

Ģimenes saimniecības izaicinājumi

- Vai ir pareizs apgalvojums ka vienam zemniekam ar maziem ražošanas apjomiem nav iespējams slēgt sev izdevīgus līgumus, jo starpniekiem nepieciešams lielāks realizējamās produkcijas kopējais daudzums;
- Vai nepieciešama kooperācija, kas dotu iespēju realizēt lielākus produkcijas daudzumus un dotu drošu stimulu ieiet vietējā tirgū;
- Vai ar palielinātu produkcijas ražošanas apjomu būtu iespējams mazināt realizācijas izmaksas, kas atstātu ietekmi uz produkcijas pašizmaksu (dod iespēju samazināt);
- Vai pie lielāka apgrozījuma varētu panākt iespēju startēt iepirkumos un panākt augstākas iepirkuma cenas un palielinātos apgrozījums;
- Vai lielākam uzņēmumam jeb kooperējoties vieglāk reklamēt savu produkciju, un tas ļauj nodrošināt tirgū pieprasīto sortimentu;
- Vai kooperējoties būtu mazākas transportēšanas izmaksas, jo nav jāizmanto starpnieki;
- Vai varētu vieglāk prognozēt, kādu daudzumu ražas varēs pārdot uz līgumu pamata un būtu vieglāk noslēgt līgumus.

Par grozījumiem Publisko iepirkumu likumā, zaļā publiskā iepirkuma risinājumi

02.10.2014. grozījumi PIL, spēkā no 01.11.2014.

Pasūtītājs ir tiesīgs nepiemērot 8.²panta prasības («mazie iepirkumi») līgumiem par pārtikas produktu piegādi, ja tiek ievērotas zaļā publiskā iepirkuma prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par prasībām publiskajam iepirkumam, kurā izmanto vides kritērijus, to piemērošanas kārtību pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumos.

Publisko iepirkumu likuma piemērošana

Publisko iepirkuma likumu piemēro, ja pārtikas produktu un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumu paredzamā līgumcena ir vienāda ar 4000 EUR (bez PVN) vai lielāka:

- ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir mazāka par 42 000 EUR, piemēro PIL 8.²pantu («mazie iepirkumi»), **izņemot pārtikas produktu iepirkumus, kuros piemēro zaļā iepirkuma kritērijus;**
- ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir vienāda ar 42 000 EUR vai lielāka, piemēro 8.pantā noteiktās iepirkuma procedūras, bet ēdināšanas pakalpojumiem – 8.panta septīto daļu.

Zaļā publiskā iepirkuma pamatprincipi pārtikas produktu iepirkumos

Pirkt pārtikas produktus:

kas atbilst bioloģiskās lauksaimniecības shēmas prasībām/ nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai tās kvalitātes rādītāju prasībām/ lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām (ievērojot produktu pieejamību un pasūtītāja iespējas);

kas nesatur ģenētiski modificētos organismus (ĢMO), nesastāv no tiem un nav ražoti no tiem;

dodot priekšroku svaigiem un sezonāliem pārtikas produktiem;

lielākā un/vai videi draudzīgā iepakojumā;

kas piegādāti videi draudzīgā veidā, kuras laikā tiek nodrošināts samazināts vides piesārņojums ar izplūdes gāzēm no autotransporta un samazināta ceļa infrastruktūras slodze

Zaļā publiskā iepirkuma pamatprincipi ēdināšanas pakalpojumos

Izvēlēties ēdināšanas pakalpojumu sniedzējus, kas ēdienu gatavošanā:

- dod priekšroku svaigiem un sezonāliem pārtikas produktiem;
- izmanto pārtikas produktus, kas atbilst bioloģiskās lauksaimniecības shēmas prasībām/ nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai tās kvalitātes rādītāju prasībām/ lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām
- izmanto pārtikas produktus, kas nesatur ģenētiski modificētos organismus (ĢMO)

Zaļā publiskā iepirkuma pamatprincipi ēdināšanas pakalpojumos

Izvēlēties ēdināšanas pakalpojumu sniedzējus:

- kas ēdienu gatavošanā un uzglabāšanā izmanto energoefektīvas un ūdens taupīšanas iespējām atbilstošas virtuves iekārtas;
- kas lieto videi draudzīgus trauku mazgāšanas līdzekļus;
- kas izmanto videi draudzīgu piegādi, lai samazinātu vides piesārņojums ar izplūdes gāzēm no autotransporta un samazinātu ceļa infrastruktūras slodze.

Pārtikas produktu iepirkumu dalīšana daļās

Ņem vērā iepirkuma apjomu un pasūtītājam pieejamos administratīvos resursus.

Daļas veido, ņemot vērā vienu vai vairākas pazīmes:

- produktu izcelsmes veidu, pārtikas produktu grupu un līdzīgu produktu klāstu, kuru piedāvā noteikts ražotāju vai piegādātāju loks;
- iepakojuma veidu;
- uzglabāšanas un transportēšanas noteikumus;
- pārtikas produktu sezonalitāti;
- pārtikas produktu izcelsmi (teritoriju, ko raksturo noteikti klimatiskie apstākļi)

Paldies!

Dr.oec. Andra Feldmane